

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
Causal Factors Influencing Higher Education Management Effectiveness of
Rajabhat University in Southern Regional Area

รุจิราพรรณ คงช่วย (Rujirapun Kongchuay)¹
ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงค์ (Pongsri Vanitsuppavong)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ และเพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัย เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 500 คน ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ศึกษามี 5 ตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ จำนวน 7 ตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL 8.72

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 126.450 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 102 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.051 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ 0.978 ค่าดัชนี AGFI เท่ากับ 0.942 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ 0.022) แสดงว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ ความพึงพอใจในงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และบรรยากาศองค์การ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีดังนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บรรยากาศ

¹คณบดีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

²รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : ประธานที่ปรึกษา

องค์การ วัฒนธรรมองค์การ ความพึงพอใจในงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยส่งผ่านบรรยากาศองค์การและความพึงพอใจในงาน และ 2) วัฒนธรรมองค์การโดยส่งผ่านความพึงพอใจในงานและเทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

This research aimed to construct the linear structural equation model causal factors influencing higher education management effectiveness of the Rajabhat University in the southern regional area and to identify direct, indirect, and total effects of the casual factors influencing higher education management effectiveness of that university. The study samples were 500 lecturers of the five Rajabhat Universities: Songkhla, Phuket, Suratthani, Nakorn Sri Thammarat, and Yala. The variables consisted of five causal variables. The study instrument was the questionnaire on causal factors that was comprised of seven main sections. Data analysis was performed using frequencies, percentages, means, standard deviations, pearson's product-moment correlation coefficients, and path analysis with LISREL Software version 8.72.

The results of the research found that:

1. The linear structural equation model causal factors influencing higher education management effectiveness of the Rajabhat University in the southern regional area has index of the goodness-of-fit with the empirical data (Chi-square = 126.450, degree of freedom (df) = 102, probability (p) = 0.051, index of GFI = 0.978, index of AGFI = 0.942, index of RMSEA = 0.022) that leadership of the administrators, organizational culture, job satisfaction, information technology and organizational climate were linear structural equation model causal factors and influenced to higher education management effectiveness of the Rajabhat University in the southern regional area.

2. Factors influencing higher education management effectiveness of Rajabhat University in southern regional area were as follows: the factors had the direct influences in descending order consisting of organizational climate, organizational culture, job satisfaction, information technology and leadership of the administrators. Additionally, the factors had indirect influences in descending order; 1) leadership of the administrators by through organizational climate and job satisfaction, and 2) organizational culture by through job satisfaction and information technology.

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุ, ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา,
ประสิทธิผลของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์การทางวิชาการที่สำคัญยิ่งในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 28 ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยได้กำหนดว่า “การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด และเป็นທີ່คาดหวังขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในการเป็นกำลังสำคัญเพื่อแก้ปัญหาและการสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนและประเทศชาติ โดยมีพันธกิจหลัก 4 ประการด้วยกัน ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งพันธกิจหลักนี้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งถือเป็นเป้าหมายที่ต้องบรรลุอย่างมีคุณภาพ สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในภูมิภาคภาคใต้ของประเทศไทย มี 5 แห่งด้วยกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งจากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของทั้ง 5 แห่ง พบว่า ผลการจัดการศึกษายังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าที่ควรในหลายประการ เช่น นักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างอ่อน อาจารย์มีภาระ

งานสอนมาก ขาดบุคลากรในบางสาขาวิชา ขาดเอกภาพทาง การบริหารของมหาวิทยาลัย และการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยยังมีน้อย เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นดัชนีชี้ให้เห็นว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขององค์กรยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

นักทฤษฎีองค์การมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพขององค์กรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กร เพราะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงระดับหรือขอบเขตของความ สำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งการที่องค์กรจะมี ประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ประการ ดังเช่น บัณฑิต มังนิรันดร์ (2550) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์กร ไว้ว่า ตัวบ่งชี้ที่จะบ่งบอกถึงการเป็นองค์กรที่มี ประสิทธิภาพคือ ต้องเป็นองค์กรที่มีโครงสร้าง และมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ และ ผู้นำ มีกระบวนการปฏิบัติงานและการบริหารที่ชัดเจน มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้ออำนวย บุคลากรในองค์กรมีแรงจูงใจและความพึงพอใจ ในงาน และหรือรู้สึกยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร เป็นต้น สอดคล้องกับ ธนวิน ทองแพง (2549) ที่ได้ศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ขององค์กร ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร เทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ความพึงพอใจ ในงานของบุคลากร แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของ ผู้บริหาร และบรรยากาศองค์กร

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจใน การศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและรูปแบบ ความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าว โดยการ ศึกษาว่ารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการ

จัดการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ นั้น มีลักษณะเป็นอย่างไร และปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

2. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานหลัก

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ ความพึงพอใจในงาน และบรรยากาศองค์การ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

สมมติฐานย่อย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ และมีอิทธิพลทางอ้อมโดยส่งผ่านความพึงพอใจในงานและบรรยากาศองค์การ

2. วัฒนธรรมองค์การ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา

ระดับ อุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ และมีอิทธิพลทางอ้อมโดยส่งผ่านความพึงพอใจในงานและเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

4. ความพึงพอใจในงาน มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

5. บรรยากาศองค์การ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1,497 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 500 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยให้สอดคล้องตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ควรน้อยกว่า 100 คน นอกจากนี้ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ต้องมีความเหมาะสมระหว่างตัวแปรแต่ละตัวกับจำนวนคนที่ในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์คือ 20 คน ต่อ 1 ตัวแปร (Hair และคณะ, 1998 ; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรทั้งหมด 23 ตัวแปร ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องมีไม่น้อยกว่า 460 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ สำหรับการวิจัยครั้งนี้กำหนดใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 คน นับว่ามีความเหมาะสมตามเงื่อนไขในการวิเคราะห์ข้างต้น หลังจากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งเป็นตัวแบ่งชั้น แล้วใช้จำนวนอาจารย์ในแต่ละมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์กำหนดสัดส่วน เพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละมหาวิทยาลัย แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวนอาจารย์ในแต่ละคณะของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง โดยเทียบสัดส่วนอาจารย์ในแต่ละคณะเป็นเกณฑ์ และสุ่มอย่างง่ายในแต่ละคณะ

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ ความพึงพอใจในงาน และบรรยากาศองค์การ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

4. ตัวแปรแฝงภายนอกของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

4.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Leadership : LEA) ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้คือ X1 แทนการสร้างบรรณมี, X2 แทนการสร้างแรงบันดาลใจ, X3 แทนการคำนึงถึง

เอกบุคคล และ X4 แทน การกระตุ้นชาวน์ปัญญา

4.2 วัฒนธรรมองค์การ (Culture : CUL) ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้คือ X5 แทน ลักษณะสร้างสรรค์ , X6 แทน ลักษณะป้องกันเชิงรับ และ X7 แทน ลักษณะป้องกันเชิงรุก

5. ตัวแปรแฝงภายในของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology : TEC) ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้คือ Y1 แทนด้านการจัดการ, Y2 แทนด้านการเงิน, Y3 แทนด้านบุคคล และ Y4 แทนด้านวัสดุอุปกรณ์

5.2 ความพึงพอใจในงาน (Satisfaction : SAT) ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้คือ Y5 แทนปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน และ Y6 แทนปัจจัยเกื้อหนุนในการปฏิบัติงาน

5.3 บรรยากาศองค์การ (Climate : CLI) ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้คือ Y7 แทนด้านโครงสร้าง, Y8 แทนด้านนโยบายการบริหาร, Y9 แทนด้านสภาพแวดล้อม, Y10 แทนด้านการยอมรับ, Y11 แทนด้านการสนับสนุน และ Y12 แทนด้านความผูกพัน

5.4 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Effectiveness : EFF) ประกอบด้วยตัวแปรที่สังเกตได้คือ Y13 แทนด้านการผลิตบัณฑิต, Y14 แทนด้านการวิจัย, Y15 แทนด้านการบริการวิชาการ และ Y16 แทนด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สร้างรูปแบบความสัมพันธ์
โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพล
ต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด
ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ

1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์
ปัจจัยที่ได้ศึกษา มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด
ในการวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล
ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ
มหาวิทยาลัย ราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

1.3 สร้างรูปแบบความสัมพันธ์
โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพล
ต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สร้างแบบสอบถาม โดยเป็น
แบบสอบถามปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ
ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิง
ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 7 ตอน คือ ตอนที่ 1
แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตอนที่ 3 แบบสอบถาม
เกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การ ตอนที่ 4
แบบสอบถามเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ
ในงาน ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับ
บรรยากาศองค์การ และตอนที่ 7 แบบสอบถาม
เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา

2.2 ตรวจสอบคุณภาพของ
แบบสอบถาม

2.2.1 ตรวจสอบความ
เที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน
นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็น
หลักของเนื้อหา (IC) ใช้เกณฑ์การพิจารณาคัด
เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่
0.60 ขึ้นไป ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อผ่าน
เกณฑ์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง
0.60 - 1.00

2.2.2 หาค่าอำนาจจำแนก
โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนราย
ข้อกับคะแนนรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation)
คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก
(r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ปรากฏว่าข้อคำถามผ่าน
เกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง
0.297 - 0.945

2.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น
โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามตอนที่ - 7 มีค่าความเชื่อมั่นอยู่
ระหว่าง 0.906 - 0.970

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บ
รวบรวมข้อมูลทั้งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์
ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สห
สัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์เส้นทาง
อิทธิพล (Path Analysis) ด้วยโปรแกรม LIS-
REL 8.72

4.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Goodness of Fit Measures) ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

4.2.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi -Square Statistics) ค่าสถิติไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) แสดงว่าโมเดลสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4.2.2 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index : GFI) ดัชนี GFI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลสมมติฐานการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนี GFI ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป

4.2.3 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness-of-Fit Index : AGFI) ดัชนี AGFI มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับดัชนี GFI นั่นคือ จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลสมมติฐานการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนี AGFI ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป

4.2.4 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) ค่า RMSEA ที่ถือว่าโมเดลที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ควรมีค่าไม่เกิน 0.08

5. การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ภายหลังการปรับโมเดลครั้งสุดท้าย มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม คือ มีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 126.450 ที่ค่าองศาอิสระ เท่ากับ 102 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.051 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.978 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.942 ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (RMSEA) เท่ากับ 0.022 และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทุกเส้นทาง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ ความพึงพอใจในงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และบรรยากาศองค์การ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

2. ผลการศึกษาอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ โดยการศึกษา
ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลที่เป็นคะแนนมาตรฐาน
(Standard Solution) ผลการวิจัยพบว่า

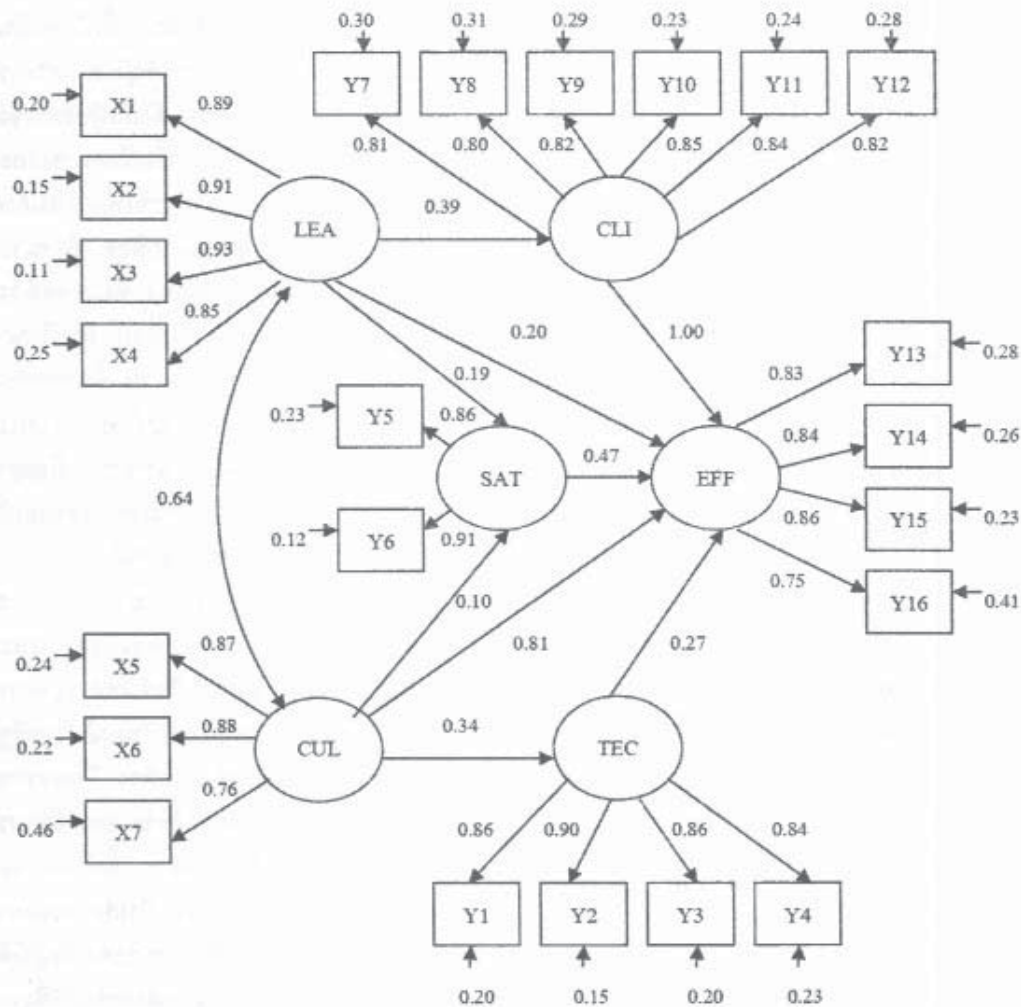
2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ
ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตาม
ลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) บรรยากาศ
องค์การ 2) วัฒนธรรมองค์การ 3) ความพึง
พอใจในงาน 4) เทคโนโลยีสารสนเทศ และ
5) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้วยขนาดอิทธิพล
เท่ากับ 1.00 0.81 0.47 0.27 และ 0.20
ตามลำดับ

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม
ต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตาม
ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของ
ผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมด้วยขนาดอิทธิพล
เท่ากับ 0.48 โดยส่งผ่านบรรยากาศองค์การ

และความพึงพอใจในงาน และ 2) วัฒนธรรม
องค์การ มีอิทธิพลทางอ้อมด้วยขนาดอิทธิพล
เท่ากับ 0.14 โดยส่งผ่านความพึงพอใจในงาน
และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อ
ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตาม
ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) บรรยากาศ
องค์การ 2) วัฒนธรรมองค์การ 3) ภาวะผู้นำ
ของผู้บริหาร 4) ความพึงพอใจในงาน และ 5)
เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ
1.00 0.95 0.68 0.47 และ 0.27 ตามลำดับ

2.4 ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร
วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ
ความพึงพอใจในงาน และบรรยากาศองค์การ
เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุในโมเดลที่สามารถร่วม
กันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการ
จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ได้ร้อยละ 70

ภาพประกอบ 1 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ การปรับโมเดลครั้งสุดท้าย

อภิปรายผล

1. การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพล

ต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทุกเส้นทางที่ส่งไปยังประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ของปัจจัยเชิงสาเหตุทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ ความพึงพอใจในงาน และบรรยากาศองค์การ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกปัจจัย นอกจากนี้ทั้ง 5 ปัจจัยยังสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ได้ถึงร้อยละ 70 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างสูงระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุในโมเดลไปยังตัวแปรตามคือประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากว่า ในขั้นตอนการกำหนดปัจจัยต่าง ๆ เข้าไว้ในโมเดลการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่หลากหลายของนักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยที่ดำเนินการด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรมลิสเรล แล้วจึงได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย จึงทำให้ปัจจัยในโมเดลมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมเชิงบวกต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ อธิบายได้ว่า การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูงจะส่งผลให้ประสิทธิผลการจัดการ

ศึกษาของมหาวิทยาลัยสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการบริหารองค์การให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องสร้างความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นกับตนเองและเลือกใช้พฤติกรรมหรือวิธีการที่เหมาะสมกับองค์การและสภาพแวดล้อมมากที่สุด ซึ่งหมายถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Bass และ Avolio (1990) ที่ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ซึ่งประกอบด้วย การสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างบารมี การคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล การกระตุ้นปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถที่จะช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

2.2 วัฒนธรรมองค์การ มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมเชิงบวกต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ อธิบายได้ว่า วัฒนธรรมองค์การที่ดีจะส่งผลให้ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยดีขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วัฒนธรรมองค์การเป็นสิ่งที่รวมเอาระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ ค่านิยม ความเชื่อ ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การนั้น ดังนั้นวัฒนธรรมองค์การ จึงช่วยให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเข้าใจถึงลักษณะการทำงาน และการเลือกแนวทางที่ถูกต้องในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานร่วมกัน ทำให้เข้าใจถึงความสำคัญของวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความเชื่อ การประพฤติปฏิบัติของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนวิน ทองแพง (2549) ที่พบว่า วัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัย บุรพา และสาทร ภูริโสภินธุ์ (2549) ที่พบว่า

ความรู้สึกรักของบุคลากรทุกฝ่าย บรรยากาศที่ดี จะทำให้มหาวิทยาลัยน่าอยู่ บุคลากรมีความพึงพอใจในงาน มีขวัญกำลังใจสูง มีการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจต่อกัน ตลอดจนเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน จึงทำให้ปัญหาในการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยลดน้อยลง ผลการดำเนินงานจึงเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Litwin และ Stringer (2002) ที่พบว่า องค์กรที่มีบรรยากาศมุ่งผลสำเร็จของงาน กล่าวคือ มุ่งเน้นผลสำเร็จของงาน บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีผลผลิตสูง บรรยากาศแบบมุ่งผลสำเร็จของงาน จึงมีผลทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความพึงพอใจในงานและงานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับ Strees (1977) ที่กล่าวว่า ลักษณะของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) ซึ่งหมายถึงบรรยากาศขององค์กรนั้นมีผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงาน และมีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิผลขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการส่งเสริมสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ทั้งในเรื่องความสะอาด ความร่มรื่น ความเป็นระเบียบ ความเพียงพอของอาคารเรียน และการสร้างบรรยากาศของการเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน นำไปสู่ประสิทธิผลของมหาวิทยาลัย ราชภัฏได้เป็นอย่างดี
2. ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ การผลิต และพัฒนาสื่อเทคโนโลยี

สารสนเทศทางการศึกษา เพื่อให้เพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และควรจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซม ดูแล รักษา อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และการสื่อสารอย่างเพียงพอเช่นกัน นอกจากนี้ ควรจัดหาซอฟต์แวร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อประโยชน์ต่อการใช้งานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ทันสมัย และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

3. ควรชี้แจงให้บุคลากรทราบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับคุณลักษณะและจุดเน้นของบัณฑิต เพื่อให้การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

4. ควรมีการส่งเสริมและเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างสรรคงานวิจัย และควรมีเครือข่ายความร่วมมือด้านงานวิจัยกับหน่วยงานภายนอกทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อให้บุคลากรมีงานวิจัยที่หลากหลาย และมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนอย่างเพียงพอ

5. ควรมีการพัฒนาแหล่งบริการวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาระบบห้องสมุดของมหาวิทยาลัย โดยการนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาให้บริการสารสนเทศเพื่อความสะดวกรวดเร็ว และคล่องตัวในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมกับนานาชาติ เพื่อใช้เป็นแหล่งในการเผยแพร่ความรู้ความสามารถด้านศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักในต่างประเทศ และยังเป็น การเปิดโลกทัศน์เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมของต่างชาติให้แก่บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ เช่น สมรรถนะของผู้บริหาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหาร ความผูกพันต่อองค์กร นโยบายการบริหาร เพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพิ่มขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยมีลักษณะผสมผสานกับระเบียบวิธีวิจัยอื่น ๆ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย เช่น ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกับการสังเคราะห์เอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ตัวแบบสมมติฐานที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ธนวิน ทองแพง. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (สำเนา)
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลอิสระ : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ วรรณเวช. (2548). การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (สำเนา)
- บัณฑิต ผังนิรันดร์. (2550). อิทธิพลของลักษณะขององค์กร นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมการทำงานภายในองค์กร แรงจูงใจการทำงาน ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กร ที่มีต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. (สำเนา)
- พิศิษฐ์ ขาวจันทร์. (2546). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. (สำเนา)
- วรรณวิภา ดิฉะศิริ. (2544). "กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย". สารเนคเทค. 25-29 มีนาคม-เมษายน.
- สาทร ภูริโสภณ. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (สำเนา)
- Bass, Bernard M. & Brance Avolio. (1990). Manual for the multifactor leadership questionnaire. Palo Alto, California : Consulting Psychologists Press.

- Hair, J. F.; Anderson, R.E.; Tatham, R. L.; & Black, W.C. (1998). Multivariate data analysis. (5th ed.). Upper Saddle River, New Jersey : Prentice -- Hall.
- Litwin, G. & Stringer, R. (2002). Leadership and organizational climate. Upper Saddle River : New Jersey.
- Steers, R. M. (1977). Organization effectiveness : A behavioral view. Santa Monica, Calif :Goodyear Publishing Company, Inc.